

EURÓPSKE PRÁVO V. – OSNOVA PREDNÁŠOK A SEMINÁROV

1. Vývoj Súdneho systému Európskej únie

- vznik ESUO a Súdneho dvora, právomoci a pôsobnosť SD podľa Zmluvy o ZESUO
- vznik EHS a EURATOM, právomoci a pôsobnosť SD podľa Zmluvy o EHS, EURATOM a Dohovoru o niektorých inštitúciách spoločných pre ES
- rozširovanie právomoci a úlohy judikatúry SD ES v 60-tych až 80-tych rokoch (Bruselský dohovor, Rímsky dohovor, Lugánsky dohovor, Jednotný európsky akt), zakotvenie zásady na účinnú súdnu ochranu (222/84, C-432/05)
- Európsky hospodársky priestor, právomoci SD ES podľa Dohody o EHP, právomoci Súdneho dvora EZVO)
- Maastrichtská, Amsterdamská, Nicejská a Lisabonská reforma Súdneho dvora EÚ (rozširovanie právomoci, nové sudy/senáty)

2. Štruktúra a organizácia súdov EÚ

- právny základ organizácie a štruktúry Súdneho dvora
- zloženie Súdneho dvora
- podmienky na vymenovanie sudcov a generálnych advokátov SD, zánik ich funkčného obdobia, imunita
- kancelária Súdneho dvora, tajomník, ostatní zamestnanci
- organizácia SD (plénum, senáty, uznávanie, porady)
- právny základ organizácie a štruktúry Všeobecného súdu
- zloženie Všeobecného súdu
- podmienky na vymenovanie sudcov VS, zánik ich funkčného obdobia, imunita
- kancelária Všeobecného súdu, tajomník, ostatní zamestnanci
- organizácia VS (plénum, senáty, samosudca, uznávanie, porady)
- právny základ organizácie a štruktúry Súdu pre verejnú službu EÚ
- zloženie SVS EÚ
- podmienky na vymenovanie sudcov SVS EÚ, zánik ich funkčného obdobia, imunita
- kancelária SVS EÚ, tajomník, ostatní zamestnanci
- organizácia SVS EÚ (plénum, senáty, samosudca, uznávanie, porady)

3. Právomoc a pôsobnosť súdov EÚ

- zásada prenesených právomocí, rozdelenie súdnej právomoci medzi SD EÚ a sudy členských štátov
- trojdelenie moci v EÚ (čl. 4 a 5 ZEÚ)
- charakteristika právomoci súdov Únie a vzťah k súdnym systémom členských štátov (vymedzenie zásady na účinnú súdnu ochranu práva EÚ, čl. 47 Charty, čl. 19 ZEÚ)
- normotvorná úloha Súdneho dvora EÚ, pramene judikatúry súdov Únie
- metódy interpretácie práva EÚ súdmi Únie
- interpretácia rôznych jazykových znení aktov EÚ
- vecná a funkčná príslušnosť súdov Únie
- prístup EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (1950) a vzťah medzi SD EÚ a ESĽP

4. Konanie pred súdmi EÚ

- základné procesné pravidlá konania pred súdmi EÚ (zastupovanie strán, neodkladný účinok konania, bezplatnosť konania, jazyk konania, spojenie a vylúčenie vecí, náležitosti podania, počítanie času, doručovanie, nahliadanie do spisu)
- začatie a priebeh konania (formy konania, náležitosti návrhu, vyjadrenia účastníkov, dokazovanie, dôkazné prostriedky)
- prerušenie konania a postúpenie veci
- vedľajšie účastníctvo
- predbežné opatrenia
- trovy konania
- druhy súdnych rozhodnutí
- opravné prostriedky

5. Prejudiciálne konanie I.

- právny základ a predmet prejud. konania (výklad práva únie, platnosť práva únie)
- vnútroštátne konanie a podávanie prejudiciálnych otázok (pojem vnútroštátny súdny orgán, konania, v ktorom možno podať otázku, neprípustné otázky, temporálna právomoc, C-302/04)
- obligatórne a fakultatívne podávanie otázok (acte éclairé, acte clair, platnosť aktov, 28 až 30/62, 283/81, 314/85, C-328/04)
- určenie súdu posledného stupňa (C-210/06)

6. Prejudiciálne konanie II.

- rozhodnutie o podaní prejudiciálnej otázky a ďalší vnútroštátny procesný postup (čas podania otázky, forma a obsah rozhodnutia, predbežné opatrenia)
- prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom (priebeh konania, subjekty konania)
- prejudiciálny rozsudok
- doterajšie slovenské skúsenosti s prejudiciálnymi otázkami súdov SR (C-302/06)
- záväznosť prejudiciálneho rozsudku (rozsudok o výklade, rozsudok o platnosti, C-2/06)
- únievé dôsledky nepoloženia prejudiciálnej otázky (konanie podľa čl. 258 ZFEÚ, yodpovednosť ya škodu, C-224/01)
- vnútroštátne dôsledky nepoloženia prejudiciálnej otázky (C-119/05, C-453/00)

7. Súdna ochrana voči členským štátom EÚ – Súdny dvor EÚ

- konanie o porušenie povinnosti voči členským štátom (podmienky a priebeh konania podľa čl. 258 a 260 ZFEÚ)
- právomoc Súdneho dvora v konaní o porušenie povinnosti členským štátom, spôsob výpočtu peňažných sankcií a zásady ich ukladania, charakter rozsudku, vynútiteľnosť rozsudku Súdneho dvora
- konanie o štátnej pomoci
- konanie o porušenie povinnosti centrálnymi bankami členských štátov
- konanie podľa čl. 106 ods. 3 a čl. 114 ods. 9 ZFEÚ
- konanie o porušenie Štatútu Európskej investičnej banky
- konanie podľa článku 348 ZFEÚ

8. Súdna ochrana voči členským štátom EÚ – vnútroštátne súdy

- dôsledky nepoloženia prejudiciálnej otázky (konanie pred Ústavným súdom)
- zásada iura novit curia a aplikácia práva EÚ ex officio (§ 121 O.s.p., zákon č. 416/2004 Z.z.)
- temporálne aspekty priamej a nepriamej aplikácie práva EÚ (C-302/04)
- právo na predbežnú ochranu práva EÚ (C-213/89), odklad vykonateľnosti správnych aktov (C-143/88 a C-92/89)
- revízia vnútroštátnych správnych a súdnych rozhodnutí (C-453/00, C-119/05, § 228 ods. 1 a 239 ods. 1 O.s.p.), revízia rozhodcovských nálezov (C-126/97, § 40 ods. 1 písm. h) zákona č. 244/2001 Z.z.)
- právo na náhradu škody spôsobenej porušením práva EÚ a právo na vydanie bezdôvodného obohatenia

9. Súdna ochrana voči inštitúciám EÚ

- konanie o neplatnosti aktu EÚ (právny základ, preskúmateľné akty)
- dôvody neplatnosti aktu
- aktívna a pasívna legitímácia v konaní o neplatnosti aktov EÚ, lehoty
- právomoci SD EÚ v konaní o neplatnosti aktu EÚ
- konanie o neplatnosti aktov bývalého tretieho piliera
- námietka protiprávnosti (jej použitie v priebehu súdnych konaní podľa ZFEÚ a a v priebehu vnútroštátneho konania)
- súdne konanie podľa článku 277 ZFEÚ
- konanie o nečinnosti inštitúcie EÚ (podmienky konania podľa čl. 265 ZFEÚ, aktívna a pasívna legitímácia)
- právomoc Súdneho dvora a účinky jeho rozhodnutí v konaní o nečinnosti inštitúcie EÚ
- konanie o náhrade škody spôsobenej EÚ
- konanie o pracovnoprávných sporoch zamestnancov EÚ

10. Ostatné právomoci Súdneho dvora EÚ

- stanoviská SD EÚ
- disciplinárne právomoci SD EÚ
- konanie na základe rozhodcovskej doložky
- konanie o sankciách podľa čl. 261 ZFEÚ